

Resultat av Tullens livsmedelstillsyn 2017

År 2017 undersökte Tullen enligt sin behörighet sammanlagt 2 736 livsmedelspartier. Av dessa hade 985, dvs. cirka 36 % importerats till Finland direkt från länder utanför EU. Av proverna gällande införsel från EU (1751 st.) hade cirka vart fjärde sitt ursprung utanför EU, men dessa varor hade förts in till Finland via en annan medlemsstat. För cirka hundra produkter förblev uppgifter gällande ursprungslandet oklara. Mest undersöktes livsmedel från Spanien, 272 partier. De utgjordes i huvudsak av färska grönsaker och frukter. I fråga om länder utanför EU importerades flest livsmedel från Thailand. Av dessa undersöktes 207 produktpartier, främst konserver och färskprodukter.

Vad gäller produktgrupper var det färska frukter och fruktprodukter (sammanlagt 617 varupartier) samt färska grönsaker och grönsaksprodukter (sammanlagt 556 partier) som undersöktes mest.

Tabell 1. Livsmedel undersökta av Tullen 2017

Prov (st.)	Beskrivning av produktgruppen	OK	ANM.	UNDERK.
149	Spannmålskorn och spannmålsprodukter	123	16	10
187	Produkter baserade på spannmålsdeg	158	18	11
556	Grönsaker och grönsaksprodukter	458	65	33
45	Baljväxtfrön och baljväxtprodukter	34	1	10
617	Frukt- och fruktprodukter	577	29	11
115	Nötter och nötprodukter	97	13	5
102	Oljefrön och -frukter	95	5	2
18	Stärkelsepotatisfrukter och -knölar	18		
174	Örter, kryddor och dylikt	133	22	19
85	Frukt- och grönsaks- och växtsafter, -drycker, -pålägg (bredbara) och dyl.	71	9	5
18	Fisk och fiskprodukter	18		
17	Produkter som efterliknar kött och mjölkprodukter	15	1	1
64	Vatten, vattenbaserade läskedrycker och motsvarande	47	13	4
133	Råvaror för heta drycker och infusioner	106	15	12
21	Alkohol drycker	15	4	2
65	Sötsaker och choklad	41	20	4
46	Livsmedel för växande barn	41	2	3
80	Livsmedel för personer med specialdieter (inkl. kosttillskott)	30	14	36
100	Sammanställda rätter	69	22	9
111	Kryddprodukter och måltidssåser	82	16	13
33	Renade isolerade ingredienser	22	10	1
2736		2250	295	191

Av varupartierna som undersöktes inom livsmedelstillsynen konstaterades 191 av de undersökta partierna, dvs. 7 %, strida mot bestämmelserna. Lindrigare fel (något att anmärka) konstaterades i 295 partier, dvs. i 11 % av partierna. Andelen partier som stred

mot bestämmelserna var 13 % bland livsmedel som importerats från länder utanför EU och 4 % bland livsmedel som förts in från EU-området. Det vanligaste ursprungslandet för livsmedelspartier som stred mot bestämmelserna var Thailand, följt av Förenta staterna och Turkiet.

Orsakerna till att livsmedel stred mot bestämmelserna

De produktpartier som stred mest mot bestämmelserna konstaterades i livsmedel för personer med specialdieter (inkl. kosttillskott), varav cirka varannan produkt hade allvarliga fel. Sammanlagt 80 prover undersöktes. Det vanligaste felet gällde de s.k. allmänna förpackningspåskrifterna. Dessutom innehöll 2 kosttillskott ämnen eller drogväxter (produkten kan då vara ett läkemedel) som anges i läkemedelsförteckningens bilagor eller nya livsmedelsingredienser (ett kosttillskott). Man konstaterade även bestrålade produkter och produkter som stred mot bestämmelserna gällande tillsatsämnen.

Bland de mest undersökta produktgrupperna var andelen produkter som stred mot bestämmelserna liten. Bland färsk frukt och fruktprodukter underkändes 2 % av de undersökta partierna på grund av pesticidrester, och bland färsk grönsaker och grönsaksprodukter underkändes 6 % bl.a. på grund av pesticidrester och salmonella.

De två vanligaste orsakerna till att produkterna stred mot bestämmelserna var samma som de föregående åren: felaktigheter i förpackningspåskrifter och växtskyddsmedelsrester. Den tredje vanligaste orsaken blev dålig mikrobiologisk kvalitet (inkl. salmonella) (bild 1).

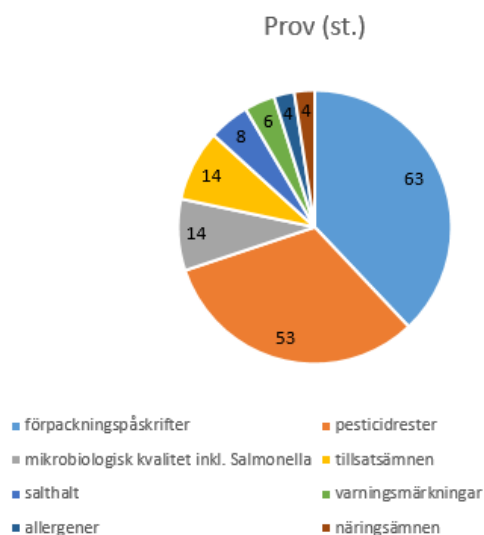

Bild 1. Fördelning av de vanligaste fel som konstaterats i livsmedel som undersökts år 2017

Livsmedel som utgör en hälsorisk rapporteras till EU-kommissionen via RASFF-systemet. Oftast rapporteras färskvaror med sådana halter av växtskyddsmedelsrester som utgör en hälsorisk samt livsmedel som innehåller salmonella.

Tullen undersökte sammanlagt 310 prover av ekologiska livsmedel. Sju av dem uppfyllde inte bestämmelserna om ekologiska produkter, eftersom de innehöll växtskyddsmedelsrester. Därtill underkändes tre ekologiska livsmedel på grund av felaktigheter i förpackningspåskrifterna. Sammanlagt 62 aktörer omfattades av tillsynen. Av de undersökta proverna hade 239 tagits på produkter som förts in från EU-området och 71 på produkter som importerats från tredje länder.

Tillsyn över material i kontakt med livsmedel

Sammanlagt undersöktes 419 produktpartier av artiklar i kontakt med livsmedel, såsom bestick och kärl samt artiklar avsedda för behandling eller förvaring av mat. Av produktpartierna hade 86 % importerats till Finland direkt från länder utanför EU. Ungefär hälften av de undersökta produkterna som förts in från EU hade tredjelandsursprung, dvs. cirka 95 % av de undersökta produkterna var tillverkade utanför EU. Det vanligaste ursprungslandet för material i kontakt med livsmedel var Kina.

Av de undersökta produkterna konstaterades 26, dvs. 6 %, strida mot bestämmelserna och lindrigare fel konstaterades i 73 produkter (17 %). De produkter som stred mot bestämmelserna hade sitt ursprung i tredje land, med undantag av italienska dricksglas. Orsaker som lett till att produkter blev underkända var skadliga ämnen som frigörs (såsom flyktiga föreningar i silikonprodukter) i 11 produkter, för höga halter av tungmetaller (6 produkter, keramiska kärl och målade dricksglas) samt felaktigheter i förpackningspåskrifter och i dokument (bild 2). Produkter som eventuellt utgör en hälsorisk rapporterades till EU-kommissionen via RASFF-systemet. Anmälningar gjordes bl.a. på grund av tungmetaller som frigörs.

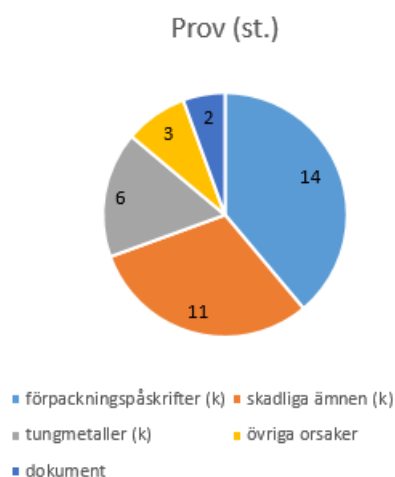

Bild 2. Fördelning av de vanligaste fel som konstaterats år 2017 vid undersökning av material i kontakt med livsmedel